

CIGÁNYZENÉSZEK LAPJA

A MAGYAR CIGÁNYZENÉSZEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS SZAKKÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Német ucca 13. Telefon: J. 398—62.

SZERKESZTI A SAJTÓBIZOTTSÁG
MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN

Laptulajdonos: Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete

Meghívó

A m. kir. belügyminiszter ur f. évi augusztus hó 14.-én kelt 249878/930 VII. B. M. sz. rendelete értelmében a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete

**rendkívüli küldött közgyűlését
f. évi augusztus 22-ik napján,
pénteken délután 3 órára
az egyesület hív. helyiségébe
Budapest, VIII. Német-u. 13. sz.**

alá az alábbi tárgysorozat mellett összehívom és felkérem a csoportok kiküldötteit és a megjelenésre jogosítottakat, hogy azon megjelenni szíveskedjenek. A közgyűlés a f. évi augusztus 5-i közgyűlés **megismétlése is.**

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Miniszteri biztosi megnyitó.
2. Határozathozatal a válaszmány és a tisztikar tagjai lemondásának elfogadása tárgyában.
3. Jelentés a folyó ügyekről.
4. A lemondott tisztikar és válaszmányi tagok helyébe új tagok választása.
5. Indítványok. (Az augusztus 5-i közgyűlésre benyújtott alapszabályszerű indítványok tárgyalása.)

Figyelmeztetem a csoportokat, hogy az alapszabályok 17. §-a alapján a közgyűlésre kiküldöttek **csakis rendes tagokból választhatók.** A fentemlített miniszteri rendeletben kapott felhatalmazás alapján azt is köz-

löm, hogy **a kiküldöttek akadályoztatásuk esetén magukat szintén csak rendes tagokkal képviseltethetik,** tehát a közgyűlésen akár küldötti, akár ilyennek helyettesi minőségében csak rendes tagnak lesz szavazati joguk.

A csoportok kiküldöttei kötelesek megbízásukat a közgyűlés megnyitása előtt nekem bemutatni.

Budapest, 1930. évi augusztus hó

dr. Páskándy János
min. titkár, min. biztos.

Figyelmeztetés!

Felkérem a rendkívüli közgyűlésre egybehívott tagtársakat, hogy a közgyűlésen őrizték meg a tárgyalás komolyságát s a napirenden levő ügyekben Egyesületünk jól-felfogott érdekeihez hiven tanácskozzanak és határozanak.

Különösen felkérem a küldötteket arra, hogy **az elnöklő miniszteri biztos személye és intézkedései iránt a legnagyobb tisztelettel viseltessenek,** mert minden rendbontó vagy alapszabályellenes viselkedésnek komoly következményei lehetnek.

Bura Károly
orsz. elnök.

Bura Károly

— nem mondott le. —

Az elnök levele Ilovsky János volt tb. elnökhöz.

Nagy feltűnést keltett nemcsak cigányzenész körökben, de a cigányság ügyei iránt érdeklődők sorában is az a nyilatkozat, amely a mult héten néhány fővárosi napilapban megjelent s amely többek között Bura Károly elnöki lemondását tartalmazta. A közleményekre magyarázatot ad az a levél, amit Bura Károly még a cikkek megjelenése előtt intézett Ilovsky Jánoshoz, az egyesület lemondott tb. elnökéhez. Ez a levél szóról-szóra így hangzik:

Igen tisztelt Ilovsky Ur!

Amikor tegnap a keresztényi elintézésre való hivatkozással felkért engem, hogy keressen fel, az Országos Cigányzenészek Egyesület és Ön között felmerült vitás kérdések elintézése céljából, nem szívesen bár, — de elmentem az Ön lakására. Én nem játszottam a közügyek terén másként, mint zenei tudásommal és abszolút magyar nemzeti akarattal. Ennek a jelében elmentem Önhöz és bár neves professorom tanácsára minden szívreható igazolomtól tartózkodnom kellett volna, megtettem Önnek a kívánságára, hogy tárgyalást folytassak Önnel.

Csodálatos, hogy egy nap elmúltával úgy érzem, hogy idegeim teljes birtokában vagyok és ezt Önnek köszönhetem elsősorban. Önnek köszönhetem azért, mert ma, amikor megkaptam az Ön által írt és általam aláíratott nyilatkozatot, attól idegeim megnyugodtak, szívervésem nyugodtabb lett s megállapíthatom, hogy amit kimerültségemben a köz iránt érzett lelkem sugallatára aláírtam, azt vissza kell vonnom. Aláírást sem-

misnek kell kijelentem és fel kell hívnom Önt arra, hogy nyíltan mondja meg nekem, ugys mint cigányprimásnak, ugys mint a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete elnökének: bántottam-e én Önt valaha? Fenyegtettem-e én Önt valaha? Visszaéltem-e én valaha az Egyesület alapszabályaival? Nem tettem-e én meg Önnek azt a szívességet, hogy Önt a saját kívánságára, kérésére „Nagyságos urnak” szólítottam.

Nem tettem-e meg azt is, hogy személyemet kikapcsolva az Ön által rendezett 1000 cigányos nótatánnepély körül felmerült kérdésekben, egyebet sem kértem Öntől csak azt, hogy az Egyesület által az Ön teljhatalmu vezetése alatt álló rendezőbizottságnak elnöki jogaimnál fogva az Egyesület pénztárából, az Egyesület választmányának hozzájárulásával előlegezett sokezresekét fizesse vissza. Amikor újlag visszavonom aláírástomat, az Ön által fogalmazott és tegnap kelt nyilatkozatokról, felkérem Önt, hogy cselekedjen belátása szerint. Én is tovább megyek a magam utján. És kiméljen meg attól, hogy olyan jogokat igyekezzen velem szemben érvényesíteni, mint amilyen jogokat érvényesített akkor, amikor az Egyesület alapszabályai ellenére Ön, mint tiszteletbeli elnök gyakorolt.

Az Egyesület alapszabályai szerint tiszteletbeli elnöknek jogköre nincs. Akkor, amikor ezeket a jogokat ön alapszabályellenesen gyakorolta, az Egyesület egyetlen jogásza: a volt ügyésze dr. Járosi Jenő elmulasztotta Önt és engem figyelmeztetni arra, hogy alapszabályellenesen cselekszünk és bár én csak cigányprimás vagyok, mégis hamarabb figyelmeztettem Önt, hogy ezen ténykedés jogtalan. Fedeztem Önöket abban a meggyőződésben, hogy a jogász és a nagy tapasztalattal és tekintéllyel bíró

tiszteletbeli elnök egyben fővárosi bizottsági tag csak olyan tanácsot ad nekem, amely után nyugodtan mehetek. Meggyőződtem arról, anélkül, hogy jóhiszeműségüket kétségbevonnam — helytelen befolyás alá jutottam. Így az ezekkel járó erkölcsi és anyagi vonatkozásu jogaim tudatában és jogcim fentartása mellett én Önökkel megkívánok szakítani minden további összeköttetést. Vagyok az Önök kijáró tisztelettel

Bura Károly

Nyilatkozat

A hozzám küldött üzenetekre, levelekre és névtelen fenyegetésekre válaszom a következő:

1. A magyar nótanap elszámolása semmiféle vonatkozásban nem érdekel.—

2. Ilovsky János ur működése iránt szóval és írásban mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztam, mert munkásságát, támogatását az egyesületre nézve fontosnak tartottam, eredményesnek láttam.

3. Bura Károly elnöki működését nemcsak barátságból, de egyesületi érdekből is támogattam, mert őt becsületesnek, egyenes jelleműnek és erősen magyar érzelműnek ismerem, mert tudom, hogy minden törekvése az volt, hogy az egyesületet naggyá tegye, a cigányzenészség sorsán könnyítsen.

4. Az egyesület ügyeiben szeretettel munkálkodtam, amig dolgozni lehetett és amig a békés kibontakozásra remény volt.

5. A fenyegetéseknek állok előbe. Névtelen levélírók nem érdekelnek.

Mázor Béla.

Milyen nótát szerzett Bura Károly Mária román királynőnek?

Nyilatkoznak a nagyváradi magyarság képviselői.

A magyar nótanap elszámolása körül kitért egyesületi háborúságot mindazok, akiknek az érdekében állott, *de legfőképpen a kivülállók*, eleitől kezdve *mellevégányra* iparkodtak terelni. Ezt a célt szolgálta az a röpirat is, amit az egyesület volt ügyésze dr. Járosi Jenő adott ki s amelyben éles támadást intézett Bura Károly ellen. A volt ügyész azzal vádolta meg Bura Károlyt, hogy Nagyváradon hazafiatlanul viselkedett s Ferdinánd király nagyváradi szoborleplezése alkalmából Hymnust szerzett s azt Mária román királynőnek ajánlotta fel.

Bura Károly és ismerősei sorában az első perctől kezdve tudták azt, hogy ez a *vád hamis* és a röpirat megjelenése utáni napokban maguk a nagyváradi lapok siettek a Bura Károly védelmére, megírván, hogy az ottani magyarságnak ma is közszeretben álló primása ellen

álneveken iparkodtak adatokat gyűjteni.

Megírták azt is, hogy ez a *vád nem csak gonosz, de korlátozt* is, mert Nagyváradon *mindenki tudja*, hogy Bura Károly *ízig-vérig magyar ember*, hű magyar hazafi s mindvégig kifogástalanul viselkedett.

Az egyesületi elnök egyik nagyváradi barátja megírta azt is, a Bihari zeneiskola volt igazgatója Szekeres nyomozott és nyomoztatott Bura Károly ellen s nyomozott még egy szőke nő is. Olyan ürüggyel jártak Bura ellen a nagyváradi lapoknál adatokat gyűjteni, hogy erre azért van szükség, mert a budapesti román követség kellemtlenkedik Bura Károlynak. A munkájuk azonban sehol sem járt sikerrel s az adatgyűjtésüket itthon meg kellett toldani jó adag hazug-

sággal, hogy aztán az elnök ellen indított hajszában felhasználhassák.

A valóság mindezzel szemben az, hogy Bura Károly *sohasem szerzett Hymnust* Mária román királynőnek, hanem szerzett egy franciás kis keringőt, amit tényleg el is adott s amit a királynő el is fogadott. Minden további csücsnek és csavarásnak elejét veendő ideiktatjuk a „*Nagyváradi Estilap*“ akkori számának (nem kell érte tovább kutatni) 1921. október 14. dátumot viselő cikkét, amelyben ezt írja:

„*A nagyváradi cigányok büszkeségét, a monarchia lettint udvari életének egyik snájdig munkását Bura Károlyt a zenekarával együtt megfívták a mai díszbebredé... Majd a következő sorokban: „Ezzel mint szerző is szerepelt. Irt ő már a megboldogult Ferenc Ferdinándnak is egy nótát. Károly királyt is megprezentálta egy koronázási indulóval, de a királyasszony számára most komponált először. A nóta címe:*

A KIRÁLYNŐ LILIJOMJA

keringő (!)

Őfelsége Mária királynénak nagyváradi szobrának leleplezése alkalmából ajánlja: a szerző.

A Járosi Jenő röpiratának tárgyilagossága és költött meséjének valóságosága, legfőképpen pedig jó-hiszemősége ezzel el van döntve. Bura Károlyt tehát alaptalanul rágalmazták meg, mert Bura Károly nem szerzett Hymnust, hanem szerzett egy olyan keringőt, amelyért a felelősséget bárhol és bárki előtt nyugodtan elvállalhatja úgy is mint jó magyar ember.

Bura Károly azonban úgy érezte, hogy úgy az egyesülettel mint azokkal szemben, akik bizalmukkal megisztelik és akik nem le-

hettek tanui az ő nagyváradi magatartásának, tartozik perdöntő bizonyítékokkal szolgálni annyival is inkább, mert támadói az eszközökben nem nagyon válogatósak. Arra nézve tehát, hogy a megszálás alatt és amíg Budapestre nem jött Nagyváradon miként viselkedett, megfelelő és minden további kétséget kizáró bizonyosságokat szerzett. Minden bővebbi magyarázat helyett ide iktatjuk ezeket a nyilatkozatokat, a magyar párt volt elnökének és jelenlegi alelnökének nyilatkozatait s egy közvetlen tanu: Morvay Zsigmond dr. orsz. gy. képviselő Bura Károly szereplésére vonatkozó nyilatkozatát. Ime sorrendben:

I.

Nyilatkozat.

Alulírott volt nagyváradi kir. táblabíró az idegen megszállás előtt s azóta is az 1929. év őszéig nagyváradi lakos, mint az Erdélyi Orsz. Magyar Párt biharmegyei és nagyváradi tagozatának megalkulásától kezdve az 1929. év tavaszáig elnöke s egyidejűleg a biharmegyei magyarság parlamenti képviselője készséggel tanusítom, hogy Bura Károly jelenleg budapesti, volt nagyváradi lakos, egész nagyváradi tartózkodása alatt. — beleértve az idegen megszállás első napja óta 1927-ben történt elköltözködéséig eltelt időt is, — magyar nemzetiségű szempontból teljesen kifogástalan volt.

Zenekarának élén éppen úgy mint magánember, a legválságosabb időkben is mindig magyarnak vallotta magát,

a gerinces magyarnak, ha ezért üldöztetések is kellett elszenvednie.

E nyilatkozatomban foglaltakért kész vagyok szavam teljes súlyával bárhol helyt állni.

Kelt Budapesten, 1930. augusztus 15-én.

Kocsán János s. k.

II.

Perédy József a Magyar Párt jelenlegi alelnöke. a Szigligeti Társaság főtitkára hosszabb levelében a következőket írja: „Már hónapok óta járnak hozzám, hogy mit tudok Bura Károly itteni szerepléséről.” (Ez is igazolja, hogy milyen régen készítették már az elnök elleni akciót.) „*Irt Járósi Jenő ügyvéd is, hogy irjam meg neki mi igaz a dologból s arra kért, hogy kir. közjegyző előtt adjak én és még valaki az ismertebb urak közül erre a dologra nyilatkozatot s ők megfizetik utólag a költséget, de azonnal, mert sürgős az ügy.* . . . (A pártelnök erre a nagy sürgősségre gyanut fogott s azt felelte Járósinak, hogy forduljon közvetlenül Burához, az bizonyára nyíltan megmondja, mit szerzett.) „Majd egy aradi fiatal zenetanárnő (!) jött a szerkesztőségbe és adatokat kért, hogy Bura micsoda Hymnust szerzett”. Elküldtük a városi muzeumba, de amint mondta, *nem talált egy sort sem* arra nézve, hogy Bura Hymnust szerzett volna” . . .

„A Burák régi kedves cigányai az itteni magyarságnak, akiket bizony ma is szeretnénk visszahozni. Azzal, hogy a szerzeményét átnyújtotta a királynőnek, *ez csak becsületére vált a magyar cigány-ságnak!* . . . „De, hogy a magyarság mennyire szerette és becsülte őket, bizonyítja az is, hogy

amikor elmentek a magyarok itt nekik nagy ünnepséget rendeztek,

amelyen a bucsubeszédet maga a Magyar Párt itteni illusztris elnöke, Kocsán János táblabíró mondotta. *Olyan siguranciával meg is gyűlt a bajok . . .* Majd ezt írja az alelnök:

Arról, hogy ők itt hazafiatalul viselkedtek volna, senki se tud, se Károlyról, se Sándorról. *Híres kitűnő cigány-dinasztia mellő utóadai* mindketten. És ha csak a legkisebb

kiágás lett volna Bura Károly ellen, akkor a magyarság nem ünnepli őt, amikor elmegy. Itt nagyon szigorúan veszik a magyarság kérdését, urtól, cigánytól egyaránt . . . „*A magyarság elnöke sem ment volna ünnepelni egy cigányt, ha ez nem szolgált volna red.*”

Végül megírja levelében a magyarság vezetői Perédy, hogy kb. ugyanezeket levelező-lapon megírta Járossi Jenőnek is. Elképzeljük, milyen arcot vágthoait, amikor Járossi röpiratát elolvasta.

III.

Nyilatkozat.

Alulírott, volt nagyváradai ügyvéd, aki az Impérium változástól egészen 1927. májusig állandó nagyváradai lakos voltam s a magyar kisebbségi és társadalmi mozgalmakban intenzíve részt vettem, igazolhatom, hogy Bura Károly lelkében, érzésében és felfogásában változatlanul megbízható magyar maradt, sőt azt mondhatnám, hogy Magyarországhoz s

a magyarsághoz való tartozandóságával demonstratív tüntetett,

meggyőződését anyagi vonatkozású kérdéseknek soha alá nem rendelte s mindig készen és rendelkezésre állott akkor, ha magyar kulturális, egyházi vagy társadalmi akciók támogatásáról volt szó.

Ennek volt a következménye, hogy mindig bizalmatlanul és gyanakodva néztek rá a román hatóságok s ez volt végeredményben eljövlelének fő indoka is.

dr. Morvay Zsigmond s. k.
orsz. gy. képviselő.

Ez a három nyilatkozat megfelel azokra a vádakra, amiket Bura Károly ellen az egyesületi viselkedésben felé szórtak. Ezek a vád-
dak hamisak voltak s csuf eszközei egy megmondatlanul és kíméletlen ember hajszásának.

Budapesti cigányzenekarok játszanak.

Magolyvár	Korodi Gyula
Baross kávéház	Banda Marci
Bizánc kávéház	Vidák Gyula
Bodó kávéház	Hegedűs Gyula
Budapest kávéház	Kolumpár Aladár
Cigler étterem	Rác Pali
Debrecen étterem	Gáspár Lajos
Dénes étterem	Vörös Misi
Dunapalota	Ily. Berkes Béla
Emke kávéház	Tóth Pista
Erzsébet királyné sz. Fehérvári kávéház	Csorba Dezső
Fehér Holló étterem	Egri Jancsi
Gebauer kávéház	Perfics Pál
Gellért szálló	Farkas Józsi
Kakuk étterem	debrecenti Kiss Lajos
Keleti kávéház	Budai Gyuzsi
Kéményseprő	Villás Laci
Ketter vendéglő	Csóka Feri
Kispipa	Lakatos Misi
Kovácsévics	Farkas B. é. a
Lovrana	székesz. Horváth Lajos
Margit park kávéház	Hédervári Feri
M.-sziget Foris cukr.	Lakatos Gy. és V
	MagyarváradBuraKároly
	Márkus étterem
	Magyari Imre
Munkácsy kávéház	Oláh Berci
Molnár étterem	Horváth Béla
Néppopera kávéház	Rác Laci
Ostende kávéház	Toll Árpád
Park kávéház	Gondi Dezső
Pannonia kávéház	Rác Béla
Pátria kávéház	Lakatos Flóris
Pozsgai étterem	Torma testvérek
Raposa étterem	Dani Gyula
Royal szálló	Bura Sándor
Rózsadomb étterem	H. Dundus Feri
Seifert kávéház	Sipos Sanyi
Spolarich kávéház	Farkas Jenő
Széchényi kávéház	Farkas Józsi
Trombitás étterem	Torma Tóci
Vén díófa étterem	Dénes József
Valéria kávéház	P. Horváth Béla
Westend kávéház	Toll Károly
Zöldfa étterem	Ciczka József

FÜRDŐKÖN :

Siófok telep	Károlyi Árpád
" "Fogas"	Sárai Elemér
Balatonfüred (Grand)	Kiss Béla
(Szántó)	Balog Jancsi
Balatonföldvár	Veres Károly
Balaton Szemes	Kőzse Gyula
Balaton Boglár	Bodrics Béla
Hévíz Cursalon	Soványka Nándor
Hévíz Lakics étterem	Perfics Jenő
Hévíz Fertő étterem	Mursi Elek
Almádi	Kurina Simi
Almádi	Nyári Rudi
Lill'afüred	pécsi Jónás Béla

Kiadásért és szerkesztésért felelős :

dr. vitéz Varga Béla

Főmunkatárs: **Mázor Béla**

Bárd-nyomda VII., Miksa-ucca 17.

Felöl vezető : Bárd J.

Telefon : J. 422-29.